

Jézus mondja „...és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig. Mt. 28:20

Élet és halál. E két szó egymástól való időbeli távolsága határolja azt a titokzatos csodát, amit életnek nevezünk. A legtöbben arról győzködik magukat, hogy tudják, mi az élet, mi a halál. Pedig csak a milyensége, vélekedésünk szerinti jó- vagy rossz minősége jut el a tudatunkig. Az értelme nem. Pedig keressük... A „miérték” sokszor megválaszolhatatlan hullámváza mélyíti tudatunkat, kavargó érzésekkel csüggeszt, vagy belenyugvást szül meg nem fejthető rejtelmessége. Van egy csodálatos verse Babits Mihálynak. A címe: Esti kérdés. Az egész ide kívánczokra, de csak a befejezést idézem: „...Vagy vedd példának a piciny fűszálat: miért nő a fű, hogyha majd leszárad? miért szárad le, hogyha újra nő?”

Van-e válasz miértjeinkre? Igen. Csak azt nem az agy adja a tudatnak, hanem a Szentlélek adja a szívnek. Részleteiben a Szentírás tárja elénk a titkot. „Azután megformálta az Úristen az embert a föld porából, és élet lehelét lehelte orrába. Így lett az ember élőlényé.” (1Móz. 2:7) Ezt kell első lépésként elfogadnunk, hogy teremtmények vagyunk. Alkotónk van. Ő az, aki tudja, mire vagyunk képesek, mire nem. De mert nem gépek vagyunk, hanem van választási lehetőségünk, ebben kellett, kellene bizonyítanunk. Teremtőnk figyelmeztetése ellenére rosszul sikerült a bizonyítás. „Ezt parancsolta az Úristen az embernek: A kert minden fájáról szabadon ehetsz, de a jó és a rossz tudásának fájáról nem ehetsz, mert ha eszel róla, meg kell halnod. (1Móz. 2:16-17) „De a kígyó ezt mondta az asz-

szonynak: Dehogyan haltok meg!

Hanem jól tudja Isten, hogy ha esztek belőle, megnyílik a szemetek, és olyanok lesztek, mint az Isten: tudni fogjátok, mi a jó, és mi a rossz.” (1Móz. 3:4-5) Azóta „tudjuk” és teremtményből halandók lettünk, annyira, hogy nincs hibátlan életet felmutató személy: „Mindnyájan elfordultak tőle, egyaránt megromlottak. Senki sem tesz jót, egyetlen ember sem...” (Zsolt. 14:3), sőt kevés hiányzott, hogy Isten eltörölje az emberi nemzetséget. „Amikor látta az ÚR, hogy az emberi go-

*Utolsó vacsora - Tilman Riemenschneider alkotása
1499-1504 Rothenburg ob der Tauber*

noszság mennyire elhatalmasodott a földön, és hogy az ember szívének minden szándéka és gondolata szüntelenül csak gonosz, megbánta az ÚR, hogy embert alkotott a földön, és megsomorodott szívében. Azért ezt mondta az ÚR: Eltörlöm a föld színéről az embert, akit teremtettem; az emberrel együtt az állatokat, a csúszómászókat és az égi madarakat is, mert megbántam, hogy alkottam őket. De Nőé kegyelmet talált az ÚR előtt.” (1Móz. 6:5-8) Az üdvtörténet őszövségi része az őstőneit kordában nem tartó, az

ÚR törvényét kijátszani akaró választottak és a türelmes Mennyei Atya küzdelme az idő teljességéig tartott.

Mindaddig, amíg Isten Fia el nem jött, hogy utolsó mentő tetteivel megmutassa azt, ami eddig rejtve volt az emberiség nagyobb része előtt. Isten szeret minket, de a halálon át kell mennie minden földi életnek, hogy azt amit él – komolyan vegye. Bizonyítanunk kell, mennyire érdekeljük ki a kibeszélhetetlen jutalmat. Az embernek azért rövidebb az élete, mert Isten ennyit szabott ki. De hogy csak egy „naiv” érvelés mondjak: mert rossz útra térve pl. két vagy három évszázad alatt képes lenne egy ember hatalmába keríteni egy-egy földrész minden lakosát, a világ minden kincsét – amit a Sátán Krisztusnak is felkínált, csak forduljon szembe Istennel. De mennyi olyan diktátor nevét jegyzi a történelem, vagy a huszadik század is, akik egy emberöltő alatt is képesek voltak milliók földre, illetve halálba vezetésére!?. Vagy jelenünkben kevesebb, mint 100 ember birtokolja a világ

pénzkészletének több mint felét. Szerinted ők merre terelgetik ezt a világot?

Viszont a feltámadott Krisztus bizonyossága arra, hogy Isten el tudja törölni a halál hatalmát – hiszen Ő bocsátotta azt ránk. Továbbá, hogy vissza tudja adni az életet, sőt annak az új életnek minőségbeni változásai is lesznek. A feltámadott Krisztus megjelenései, helyváltoztatásai milyen nevelővé teszik leggyorsabb rakétáinkat, rozsdásodó járműveinket... De gondoljunk gyógyításaira, amikor kémia és technika nélkül lelkének erejével

**A FELTÁMADÁS HITÉBEN MEGÉLT HÚSVÉTOT KÍVÁN
MINDEN KEDVES OLVASÓNAK A SZERKESZTŐSÉG**

halottakat támaszt fel, bénákat állít talpra... Van egy ország, ahol mindez létezik. Nem ígéretes, onnan jött, oda ment vissza. De aki hisz benne, s ahol a hívek ketten, vagy hárman összejönnek, Ő közöttük van. Sőt! A fügefa elszáradásakor a tanítványok kérdésére... „Jézus így válaszolt nekik: „Bizony, mondom néktek, ha van hitetek, és nem kételkedtek, nem csak a fügefával tehetitek meg ezt, hanem ha ennek a hegynek azt mondjátok: Emelkedj fel, és vesd magad a tengerbe! - az is meglesz. És mindazt, amit imádságban hittel kértek, megkapjátok.” (Mt. 21:21-22) Csoda-e, hogy a hit helyett hiteztést tanítanak, az „igen-igen, nem-nem” helyett magyarázkodást tapasztalunk, és inkább jöjjön minden más, csak ne a Krisztusi szeretet Istenre figyelő, pénzt

megvető, tisztességes rend világa. Pedig a nyitott sír erre az útra hív ma is. De ha nem indulunk Krisztus után, ha téblábolunk egy helyben aggodalmaskodva, a halál rettentése miatt a Golgotán visszaváltott mennyei életet veszthetjük el, s mennyei hajlékaink üresek maradnak.

„A tizenegy tanítvány pedig elment Galileába arra a hegyre, ahova Jézus rendelte őket. Amikor meglátták őt, leborultak előtte, pedig kétségek fogták el őket. Jézus hozzájuk lépett, és így szólt: „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok

minden napon a világ végezetéig.” (Mt. 28,16-20)

A később Szentlélekkel megbátorított tanítványok elindultak és... Az ő szolgálatuk gyümölcsei vagyunk. Nem hibátlanok, de nem is Megváltó nélkül valók. Még nem... Katedrálisokat már építettünk, töltjük meg újult szívű, lélekben és igazságban szolgáló életünkkel. Hiszen Jézus így tanította: „Az Isten Lélek, és akik imádják őt, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk.” (Jn. 4:24)

Félre hát a kétségekkel, a langymeleg, árnyékoktól is rettegő életfelfogással. Isten országa felé csak egy út vezet, s bár az keskeny, de a feltámadott Krisztus jön velünk, ha húsvéti hittel indulunk el rajta!

Fülöp Sándor, id.

Magamnak való vagyok! És akkor...?(!)

„és senki se a maga hasznát nézze, hanem mindenki a másokét is.”(Fil.2,4)

Bár az ember mindenfélével találkozik a mindennapokban, mindig akad, ami többé-kevésbe felkelti a figyelmét, kibillenti a „megszokott” és „elvárt” egyensúlyból, érdekli, felvidítja, lehevészolja. Ami az utóbbi időben bennem nagyon felborzolja a kedélyeket az az emberek „csak azért is” viselkedése. Komolyan gondolkodóba ejtett, hogy mi a rosszabb: ha az ember gonosz, bosszúálló, vagy ha valamit „csak azért is” csinál, de végeredményben ugyanazt jelenti. Ez lehet egy gyermeki csínytevés, de lehet egy felnőtt ember büszke, önző, szándékosan pöffeszkedő, bántó viselkedése. Elnézést kérek a talán kemény szavakért, azonban úgy gondolom, hogy ez a gondolkodás- és magatartásmód milliárdnyi fényévre kellene, hogy legyen a keresztyén ember magatartásától, gondolataitól.. Sőt mi több, csírájában kellene elfojtani a teljes lényegében nagybetűs rosszat. Én személy szerint nagyon haragszom erre és rettenetesen elszomorít, ha ilyen büszke „csak azért is”-sel találkozom. S hogy mindezt fokozzam, ez akkor a legrosszabb, ha ezt egy általunk szeretett emberben észleljük.

Mint már tudnivaló, mindig olyanról írok, ami a mindennapjaimban így vagy úgy felkavar, örömmel tölt el. Édesapámról példát véve, aki – ahogy mondani szokták – alkalmanként jó módjával „kiprédikál”, én is „kiírom” a legbensőbb és legközelebbi élményeimet, tapasztalatai-

mat, hátha megérint valakit, hiszen gondolom, nem én vagyok az egyetlen, akinek ilyen pillanatai, tapasztalatai vannak. Néha nehéz felszínre hozni mindezt, megmagyarázni, mondatokká alakítani, sőt kibogozni, valójában mit is vált ki belőlem, mit is gondolok az adott dologgal kapcsolatban. S alkalom adtán, meglepődöm saját magamon, mikor oly egyszerű, mondhatni abszurd dolog gon-

Simon András grafikája

dolkodóba ejt, sőt mi több, belső vitát vált ki bennem.. Az ember fejlődik, változik gondolkodása- és látásmódja, azonban mindennek, minden időben a Krisztusba vetett hit kellene, hogy alapul szolgáljon. Akárhogyan is változik a világgal kapcsolatos szemléletünk, nem lenne szabad nem élnünk a keresztyén lelkület valóságában.

Az ember a „csak azért is” viselkedésel csak magának való lehet. Azonban a

Szentírás tanít, próbál útbaigazítani bennünket: „Ha tehát van vigasztalás Krisztusban, ha van szeretetből fakadó figyelemzetetés, ha van közösség a Lélekben, ha van irgalom és könyörület, akkor tegyetek teljessé örömet azzal, hogy ugyanazt akarjátok: ugyanaz a szeretet legyen bennetek, egyet akarva ugyanarra törekedjétek. Semmit ne tegyetek önzésből, se hiú dicsőségvágyból, hanem alázattal különbönek tartsátok egymást magatoknál...”(Fil.2, 1-4.) – Ennyi lenne az egész. Ha ez csak ennyi lenne.

Ez a pár mondat igencsak sokmindent rejt magában. A mondat „Ha”-val kezdődik. Engedtessek meg nekem egy egyedi magyarázata e bibliai gondolat-sornak: a jó Isten mintha kissé felemelné hangját a mondat elején, hogy figyelj csak, ha ezt és ezt ajánlom Neked, miért nem látod és élsz vele? Miért nem akarsz felfogni, megérteni, érezni, elhinni, hogy van számodra irgalom, kegyelem, megbocsátás, lehetőség? Miért olyan nehéz erőt venni magadon és jó embernek lenned felebarátaid iránt, Irántam és saját magad iránt? Láthatod, hogy én vagyok és Érted is vagyok, akkor tedd teljessé örömet azzal, hogy végre elhiszed és elfogadod, amit számodra elkészítettem, és készítek minden nap. Hol van ebben a történetben helye a „csak azért is”-nek? Drága testvérem, sehol. Szégyelld magad és esedezz a jó Isten bocsánatáért, ha ilyen viselkedésmód jelét, esetleg teljes-

ségét felfedezed magadban. Sohasem késő és lehetetlen a gyom kiirtása gyökerestől. Nem biztos, hogy egyszerű lesz, mert mint tudjuk, a gyom alaposan meg tudja vetni lábát a jó termést hozó növények, zöldegek, gyümölcsök között, viszont a mi Urunknak megbízható és teljességében hatékony „gyomirtója” van. S ami a legjobb, nem kell elárverezned a házad, hogy megvehesd, csak két kezedet kell összetenned és ott van a megoldás. Csak ki kell mondanod: „*Add Uram, hogy minden szándékos rossz, gonosz, kellemetlen kívánság mások iránt kiürüljön lelkemből és elkerülje nyelvemet. Add Uram, hogy ne akarjak és ne kívánjak másnak rosszat, ne legyek irigy és rosszindulatú, bocsásd meg, ha ilyen voltam/vagyok, és add, hogy mindezen gondolataim átalakuljanak könyörgéssé és hálaadássá saját magam és felebarátaim iránt. Add, hogy a sok felesleges kimondott szó helyett alázatosabban tudjam meghallgatni a másikat, s türelemmel, szerénységgel és jóindulattal szólni. Hiszen Te is ezt adod nekünk mindennapi „házi-feladatként”, hogy, „Az az indulat legyen bennetek, ami Krisztus Jézusban is megvolt” (Fil.2,5).”* Őt nem csak megbántották és kicsúfolták, nemcsak kinevették és alábecsülték, nemcsak megalázták és megverték, hanem keresztre feszítették hitetlenül és szemérmetlenül, s Ő meghalt... meghalt az Isten egyetlen Fia, a jó Isten feláldozta azért, hogy Téged az Ő vérével megtisztítson mindentől, ami nem jó Benned. S Te mindezek után képes lennél „csak azért

is” viselkedni, amikor ekkora lehetőséget kaptál?

Úgy gondolom, hogy az emberek többsége nem tud és talán nem is mer begondolni, hogy mit jelent a megváltás. Nem bírja felfogni, megérteni, talán el sem hiszi, hanem „csak” hiszi, mert ezt tanították a hittanórán, a templomban és hát ez a Nagypéntek és a Húsvét üzenete.. Nem tudom igazán, hogyan hozhatnám közelebb Hozzád e csoda üzenetét.. a hit nem megmagyarázható, a hit azért van, hogy ezáltal elfogadd a jó Isten minden napjaidra tervezett eseményeit.. még mielőtt Te döntenél, Ő már tudja, mit fogsz tenni.. Számomra is rémisztő ez néha.. mi van ha meggondolom magam? Akkor is úgy lesz, ahogyan Ő akarja? Ez kissé nevetséges mondat, de részemről inkább gyermeki huncutsággal, de azért- őszintén szólva – egy cseppnyi kétellyel is van töltve. Nem könnyű mindig hinni, még ha ezt is mondjuk. Biztos, hogy a jó Isten van és vigyáz rám? S erre jön nálam általában a mennyei válasz: imádkozom valamiért és Ő megsegít. Én pedig csak ámulok, hogy most ez komoly? Ennyi lenne az egész? „Csak” Hozzá fordulok, elsírom bánatom, őszintén csakis az Ő segítségére támaszkodom és Ő ott van és átölel azzal a megnyugvással, ami az egyetlen abban a pillanatban? Igen, ez így valóságos. S nem egyszer mutatkozott meg ennyire nyilvánvalóan, hogy „te drága hitetlen kisbárány, most is itt vagyok, hallak és megsegítelek”. Persze imádságainkban mindig hozzá kellene tennünk,

hogy „legyen meg a Te akaratom”, s nem azt, hogy „csak azért is az én akaratom legyen meg”. Kérem a jó Istent, hogy minden ember a földön tanuljon meg így imádkozni..

Hozzá kell tennem, természetesen ennek a „csak azért is”-nek van pozitív oldala is, amikor megmutatjuk, hogy nem győz le bennünket semmiféle gyengeség és csak azért is végigcsináljuk, megtanuljuk, végigfutjuk, befejezzük... Ez legyen, ami a „csak azért is”-ből maradjon számunkra. A kitartás, a buzgóság, a lelkesedés és pozitívizmus, hogy igenis meg tudjuk csinálni. Kívánom, hogy a bennünk rejlő jó csak azért is győzze le, s mindazt az „energiát”, amit a rossz oldalra fordítanánk, imádsággá és talentumgyarapító hadjáratá alakítsunk.

Adja a jó Isten, hogy a Feltámadás hite alapozza meg mindennapi lelkületünket. Adjon mindennapi imádkozó kezeket és hálát adó szívet minden családba és az egyedül élő keresztyén testvéreink életébe is, hogy boldogan lehessünk engedelmesek a jó Isten Igéje és parancsolatai iránt, hogy ne büszkeség és egoizmus uralja bensőnket és megnyilvánulásainkat, hanem alázatos és szeretetteljes, békes egymás felé fordulás legyen a legtermészetesebb és legkedvesebb számunkra, még a legnehezebb napokban is.. Áldott Ünnepeket és Ünnepek utáni napokat kívánok Mindannyiunknak!

Csoma Annamária

NŐK A BIBLIÁBAN - A sareptai özvegy

– egy pogány asszony, aki mert hinni a bizonytalanban

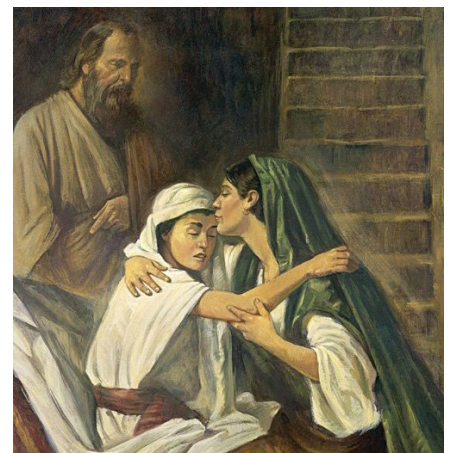
(1Kir 17)

Illés próféta történetében kerül megemlítésre az a névtelen özvegy, akit az Úr egy pogány vidéken szólít meg. Illés próféta Aháb király uralkodása idején kapott elhívást az Úrtól, abban a korszakban, amikor a király nem vetette el ugyan az Úr tiszteletét, ám az országban, felesége hatására, engedélyezte, sőt, Isten tiszteletével egy szintre emelte a Baál bálványimádást.

Illés ebben a nehéz helyzetben kap elhívást, emellett pedig folyamatos bizonyosságát annak, hogy él az Úr, és vele van. Miután Isten megbizonyította neki, hogy még az elhagyott pusztában, éhínség idején is gondoskodik számára élelemről, amikor a Kérit patak mellett kell

várnia, merre induljon majd el Isten parancsára, aki vizet biztosít számára, és hollók által juttatja el hozzá az élelmet. Illés megtanulja, hogy ne a hollókban bízson, hanem abban az Istenben, aki akár az állatokat is szolgálatába tudja állítani.

Illésnek szüksége van az Úrtól kapott bizonyosságra, ezért küldi őt Isten egy főníciai városba, Sareptába, amellyel kapcsolatban csak egy titokzatos üzenetet kap: egy özvegyasszony által fog Illésről gondoskodni. Sarepta Jezabel szülőhelye volt, pogány város, ahol Baal és Asera isteneknek hódoltak. Amikor Illés meglátja a szegénységben élő özvegyasszonyt, amint éppen fát gyűjt, vizet és

kenyeret kér tőle. Az özvegyasszony válasza azonban világossá teszi elkeseredett helyzetét, amikor azt mondja neki, hogy csak annyi lisztje és olaja maradt, hogy megsüt belőle a fiának és magának, és utána már csak az éhhalál vár rájuk. Ez az asszony nem vár, és nem reménykedik. Szavai végső elkeseredéséről

árulkodnak, a reményt vesztett ember lemondásával.

Illés szavai azonban reménységgel töltik el, amikor azt igéri, nem fog elfogyni a korsójából az olaj s a vékájából a liszt a szárazság végéig. Az asszony így a biztos halál helyett, mer hinni Illésnek, a számára akkor még bizonytalan ígéretnek, és megbizonyosodhat arról, hogy valóban nem fogy el a liszt és olaj a sütés után. A megáldott étel hamis biztonságérzetéből szakad ki az asszony akkor, amikor egyetlen fia megbetegszik, és rövid idő leforgása alatt megszűnik lélegezni.

Az özvegyasszony fájalmában azzal vádolja Illést, hogy azért jött az ő házába, hogy emlékeztesse álnokságára, és megölje a fiát. Tudatában van annak, hogy ő maga nem bűntelen, s felteszi a kérdést: „Mit vétettem ellened, Isten embere?” A megdöbbsent Illés magához veszi a gyermeket, és miután a felső házba viszi, Istenhez kiált segítségért. Háromszor ráborul a gyermekre, és Istenhez könyörög, aki meghallgatja kérését, s a gyermekbe visszatér az élet.

Az özvegyasszony ekkor már nem keserűen, hanem hálaadással vallja, hogy Illés valóban Isten embere, s az Úr mindenben különbözik azoktól a bálványoktól, amelyek hallgatagon szemlélték az ő nehéz sorsát. A hitvallása („Most tudtam meg, hogy te Isten embere vagy, és hogy az Úrnak beszéde a te ajkaidon: igazság.”) kifejezésre juttatja, hogy visszakapott gyermeke a bizonyossága annak, Isten az ő bűnei ellenére is szereti őt, és a halál felett való győzelme hozza el számára az Isten ismeretét és elfogadását.

Györky Szilvia

BIBLIA OLVASÓ

u e z é k f o n a l

1. K.	1Kir 16, 1-14	Fil 3,15-21
2. Sz.	1Kir 16,15-34	Fil 4, 1-9
3. Cs.	1Kir 17	Fil 4,10-23
4. P.	1Kir 18, 1-19	Róma 1,1-15
5. Sz.	1Kir 18,20-46	Róma 1,16-32
6. V.	1Kir 19, 1-8	Róma 2, 1-10
7. H.	1Kir 19, 9-21	Róma 2,11-16
8. K.	1Kir 20, 1-22	Róma 2,17-29
9. Sz.	1Kir 20,23-43	Róma 3, 1-20
10. Cs.	1Kir 21, 1-16	Róma 3,21-31
11. P.	1Kir 21,17-29	Róma 4, 1-12
12. Sz.	1Kir 22, 1-28	Róma 4,13-25
13. V.	1Kir 22,29-40	Róma 5, 1-11
14. H.	1Kir 22,41-54	Róma 5,12-21
15. K.	2Királyok 1	Róma 6, 1-11
16. Sz.	2Kir 2	Róma 6,12-23
17. Cs.	2Kir 3	Róma 7, 1-13
18. P.	2Kir 4	Róma 7,14-25
19. Sz.	2Kir 5	Róma 8, 1-17
20. V.	2Kir 6	Róma 8,18-30
21. H.	2Kir 7	Róma 8,31-39
22. K.	2Kir 8	Róma 9, 1-5
23. Sz.	2Kir 9	Róma 9, 6-13
24. Cs.	2Kir 10	Róma 9,14-33
25. P.	2Kir 11	Róma 10, 1-13
26. Sz.	2Kir 12	Róma 10,14-21
27. V.	2Kir 13	Róma 11, 1-10
28. H.	2Kir 14	Róma 11,11-16
29. K.	2Kir 15	Róma 11,17-24
30. Sz.	2Kir 16	Róma 11,25-36
31. Cs.	2Kir 17	Róma 12, 1-8

MÁJUS

VILÁGOLDAL

„Református Cseresznyevirág” - Kína már ma a keresztyénség egyik világelső fellegvára

A SINOKÁLVINIZMUS ÉS SINOKERESZTYÉNSÉG FELVIRÁGZÁSA KÍNÁBAN A 21. SZÁZADBAN

Semmiféle képzavar nincs abban, amit leírtam, hanem inkább a történelem minden képzeletet felülmúló fordulatát adja vissza ez a fogalmazás: „református cseresznyevirágzás” - „világelső fellegvár”. A cseresznyevirág Kínának is esztétikai szimbóluma, mint ahogyan Japánnak is. A tavaszt hozza. Miként az utóbbi évtizedek a református teológiának a kínai térhódítását is. Akárhány nagy falon túli vagy amerikai kínai elektromos újságot kinyitunk, szembesülhetünk azzal a fantasztikus ténnyel, hogy a hatalmas birodalomban ma már 14-15-ször annyi keresztyén él, mit hazánk összlakossága. Igaz, a 140-150 milliós keresztyén lélekszám a föld alatti keresztyének becsült számát is magában foglalja, a regisztrált, hivatalos egyházak egyháztagságával együtt. Akárhogy vélekedünk, a tények cáfolhatatlanok. Legfrissebb, 2018. év eleji adatok szerint így néz ki a legtöbb keresztyént számláló országok világrangsor listája: első helyen áll az USA csaknem 227 millió, a lakosságnak 70,6%-át kitevő keresztyén népességgel, többségük protestáns. Második helyen áll Brazília, közel 184 millió keresztyénnel, többségük római katolikus. **Harmadik helyen áll becslésem, s a rendelkezésemre álló adatok alapján Kína, ahol mintegy 140-150 millió keresztyénnel számolhatunk, ebben benne vannak a hivatalos, regisztrált egyházak, illetve a nem regisztrált ún. házi gyülekezetek, közösségek is. Az összlakosságnak közel 10%-át teszik ki, többségük protes-**

táns. Majd Mexikó és Nigéria következik, nyomukban szorosan Oroszország ortodox nagyhatalomként. Várható, hogy a 21. század végére Kínában megduplázódik a keresztyének száma, s átveszi a világelsőséget ebben is azt USA-tól.

A chinasource.org webújság három részes sorozatát vesszük alapul immáron közel 25 cikkünk folytatásaként, melyekben a „sinaizálódo” keresztyénségről és protestantizmusról írtam. Vallásszociológiai tekintetben joggal merül fel a kérdés, mint a dél-koreai hatalmas ugrást mutató, egy évszázada még csak pár száz protestánst számláló egyházak vonatkozásában, melyek ma már közel 20 millió lélekkel számolnak: **a modernizáció és a keresztyénség terjedése egymást erősítő jelenségek Kínában is? Vagy: nem éppen a mind nagyobb mértékben megüresedő nyugat-európai keresztyénség eleven, kortársi bírálatként növekszik robbanásszerűen a Jangce-folyó, a Sárga-tenger és a nagy hegyek mentén a hitvalló, tényleges, nem nominális, nem csak nevükben keresztyének száma? Kína lenne ebben a tekintetben Európa ítélete?! Isten történelmi példázata? Súlyos kérdések.** Ahogyan az USA protestantizmusával kapcsolatosan fogalmaz a tudomány: Európa kontrasztja és kontrája lenne mindaz, amit Dél-Koreában, s egyre inkább Kínában látunk? De hogyan látják ezt a folyamatot ők? (Források: [/mp.weixin.qq.com](http://mp.weixin.qq.com); www.chinasource.org/)
Írja: Dr. Békefy Lajos

Evangelizáció, református teológia, egyházi élet a Nagy Fal mögött

Ez a címe annak a háromrészes elemzésnek, ami jó fél éve zárult le az említett honlapon. Eredetileg a **ChurchChina** mandarin nyelvű honlapon jelent meg a sorozat, amit egy munkaközösség neve alatt jegyeztek. Bár a református egyházi mozgalom még csak most terjed, valóságos tavaszi frissességet árasztva, de megállapítható: Kína szerte az egyik legnagyobb érdeklődést és figyelmet ébreszti napnyugati Kálvin tanítása, mit egykoron Hungáriában. *Anhui Tartományban* egy gyülekezet teljes egészében átadta magát a Biblia, a református teológia, Kálvin, az evangelizáció tanulmányozására és munkálására. És aztán más közösségek is követték őket. Sokan teszik fel manapság a kérdést: mivel tudta így megragadni a református teológia az *Y Egyházat*, azaz a fiatalok házi gyülekezeteit, s magukat az egyetemistákat? Sorozatunk első részében, e mostaniban az *Y Egyház (Y Church)* mai helyzetével foglalkozunk. A második részben a református teológia befogadásának, feldolgozásának a módjairól, módszereiről írunk. A harmadik részben ajánlásokat olvashatunk majd a „Hogyan tovább?” kérdésre válaszként.

Táblázat a református hit befolyásáról Vuhuban/Anghui Tartomány

A szerkesztők három kategóriára tagolták a táblázatot, melyben 179 személy válaszát osztályozták. A három témakör: a sötétkéssel körbehatárolt területen a kérdés az evangelizáció állapotára irányult az egész egyháztestben; a lila területen azok a válaszok jelennek meg, melyek az egyéni evangéliumi misszió sürgősségével függenek össze; a drapp terület az egyéni gyakorlatot evangelizáció gyakoriságára mutat rá.

A sötétkéssel szelvényben feltűnően magas azoknak a száma, akik nagyon szegényesnek találták az evangelizációt, nyilván nem tartalmát, hanem hatásfokát illetően (a 179-ből 76-an nyilatkoztak így, 42,5%), szegényesnek 27,4%-uk (49 megkérdezett). Nagyon jónak senki nem találta, jónak nyolcan (4,5%).

A lila szelvényben (egyéni evangéliumi misszió sürgőssége) átlagosnak találták ezt 95-en (53,1%), nagyon sürgetőnek 9-en (5%), nem sürgősnek 20-an (11,2%).

A drapp területen az egyéni evangelizáció gyakoriságáról szölkáltak a válaszok. A legmagasabb mutatószámot itt az inkább nem sürgős kategória kapta (86 fő, 48%).

Fontos ez a táblázat, mert kendőzetlenül, de még nem a nagy számok ismeretében mutatja meg a valóságot, miszerint 2016 tavaszán nem valami fényesen nézett ki a református közösségek evangelizációs helyzete. Ez a kép azt mutatta, hogy a kínai református egyház inkább gyenge az evangelizációban. Ez a kép azonban nem hogy elkeserítette vagy lefegyverezte volna őket, hanem éppen ellenkezőleg: tettekre sarkallta az egyháztagokat és a lelkészeket, sőt még a presbitereket is. Az idősebb kínai református generáció nagyon buzgón válaszolt erre a kihívásra, ami felülmúlta még a fiatalok lendületét is.

Milyen hatással van az *Y Egyház* helyzete az evangelizációra? A hátra tétel pozitív erőket mozgósít...

A egyetemi ifjúsági testvéri társaságok sokszor tapasztalnak hátrányos megkülönböztetést. A csoportok fele egyetemi kollégiumokban alakult, másik fele hagyományosan családi, házi gyülekezet. Az egyetemi kollégiumok jó terepül szolgálnak az evangelizációhoz. Am mind az egyetemi, mind a tartományi kormányzat nyomást gyakorolt a keresztyén csoportokra. Csak kis csoportokban tudtak összejönni a kollégiumokban, de nem engedték meg nekik az iskolai evangelizációt. A tartományi egyetem vezetője körlevélben adott tájékoztatást más egyetemeknek arról, hogy „az ilyen illegális vallási tevékenység káros az államra”. (Mi még ismerjük az ilyen „hatalmi” érvelést!)

Modernisták és a racionális gondolkodás kedvez a református teológiának

A mai gyülekezetek derékhadja a 70-80-as években született. Gondolkodásukat a modernizáció befolyásolta, a racionalitás, az objektivitás és a rendszeresség jellemzi. A református teológia

rendszeres, racionális jellege ezért nem idegen tőlük. *Kálvin Keresztyén vallás rendszere* (közismerten az *Institutio*) c. fő műve, vagy *Wilhelmus á Brakel* munkája a keresztyén és megalapozott szolgálatról, vagy a szintén holland *Herman Bavinck* megalapozott hitről szóló műve népszerűvé vált Kínában. Főként a rövid, magvas tanításokra nagyon fogékonyak a kínaiak.

Az egyház kemény kérdésekkel is foglalkozik és az egyháztagok képzését tartja fontosnak

A Kínán belüli mozgások között sok konfliktussal járt a vidéki farmerek, parasztok egyre nagyobb mértékű beáramlása a városokba. Égig érő számokat mutatott a városi reformátusság és a keresztyének száma. Sok egyházközségnek elsőrendű feladata lett ezeknek a „bevándorlóknak” a lelkigondozása és képzése. A helyzet azonban nem egyszerű, hiszen hatalmas népvándorlás indul meg akkor, amikor az egyetemisták befejezik tanulmányaikat, vagy amikor eljön a kínai újév, és a nyári szezonmunka ideje, ilyenkor tízmilliók mozognak szülőfalujuk, a vidéki helységek felé. Számunkra elképzelhetetlen mobilitás ez, amit kezelni, fegyelmezni, szervezni, irányítani kell. Ez óriási logisztikát és apparátust igényel. És igen gyakori lelki gondozást igényelnek a mozgásban lévők. Gyülekezeti oktatást, képzést rendszeresen tartanak az evangelizációs módszerekről, bibliaismeretből. Ezek általában rövidebb kurzusok.

Elrejteti a tényleges keresztyénséget – majd megmutatni nagyobb közösségekben paradox siker

A hátra tételek egyik negatív következménye, hogy az egyházak kics csoportosan fejlődnek. Különösen a 2008. évi olimpia előtt volt az a kormányzat követelése, hogy a gyülekezeti egyházmodell helyett inkább a **kis csoportok modellje** terjedjen el, így jobban elrejtethető a tényleges keresztyénség. De ez a periódus is elmúlt, s most a nagyobb egyházak, láthatóbb gyülekezeti közösségek építése került előtérbe. (Talán azért is, mert a kics csoportos modell nagyon sikeres volt, de kivonta a keresztyéneket az állami áttekinthetőség, így a kontroll alól - „**paradox siker**” volt, mert közben hatalmas számbeli növekedés indult meg a mélyben). Sajnálatosan ezek a trendek, módszerek azt is mutatják, milyen erővel lehet még mindig külső eszközökkel manipulálni, befolyásolni, mozgatni az egyházakat.

Valóságos akadályverseny a keresztyén közösségi életben

Amit az állam akadálynak szánt, az valójában átfarmalódott Isten akarataból az egyházépítés javára, mint annyiszor a történelemben és olyan sok helyen még napjainkban is. **Gary McIntosh** missziós modellje szerint, ami ismertté vált Kínában is, a kis egyházaknak nagy előnye a gazdagabb és elevenebb kapcsolatrendszer tagjaik között, a megélt testvériség. Erősebb a csoportosolidaritás, a szeretet és a gondoskodás is egymásról. És ez már kellően erős alap a nagyobb gyülekezetté növekedéshez. Az ilyen kisebb, motiváltabb, mozgékonyabb közösségek valójában az evangelizálásban is sokszor hatékonyabbak a nagyobb gyülekezeti közösségeknél.

Sok helyen az evangelizációt felváltotta a lelkigondozás – a gondoskodó család gyülekezeti modellje

Amint elkezdődik az egyházi növekedés, megsaporodnak az olyan esetek száma, melyek lelkészi és lelkigodozói beavatkozást, segítséget, támogatást, pásztorolást, beszélgetést igényelnek. Értékes kapcsolatok épülnek így fel, épülnek újjá és újra. Tehát egyre inkább megjelent a **gondoskodó család gyülekezeti modellje**. Ennek egyik hátulütője, hogy idegenek nehezen integrálódnak ebbe a zárt csoportba.

Az egyre inkább differenciálódó, jól tagolt, feladatát **új, biblikus modellel (a gyülekezet mint család, a család mint gyülekezet!)** ellátó egyház épülésének, terjedésének vagyunk tanúi Kínában. Ez képes a családi, közösségi értékek megőrzésére (összetartás, melegség, szeretet, hit, megértés, hosszútávú támogatás, egymás segítése) és továbbítására tagjai, s a következő nemzedékek felé is. És erre nagy szükség van, mert a hatalmas, másfél milliárdos tömegben csak így őrizhető meg az egyéni karakter, a személyes élet integritása, méltósága és értéke.

GYÜLEKEZETEINK életéből

Megemlékezés

2018 március 1-én búcsúztunk Molnár István testvérünktől, a garmmikolai református gyülekezet hűséges tagjától, gondnokától, akin csodálatosan teljesedett be az Isten ígérete, mely szerint az Úr “megőriz minket késő öregségünkig”.

Molnár István 1930 október 20-án született Garmmikolán. Egy olyan családból származott, amelyben nagyon fontos volt minden időben az Istenhez tartozás. Gyermekként megélte nem csupán a második világháború borzalmait, hanem az azt követő nehéz éveket is, melynek vihara végig söpört a Garam mentén. Garmmikola református, magyar lakosságát megtizedelte a kitelepítés és a deportálás, melynek következtében Ő is Csehországba került, sokakkal együtt. Hazatérve a „száműzetésből”, ínséges, lelkes nélküli időszakokban édesapja a gyülekezet lévitai tisztét is ellátta.

1954 október 23-án kötött házasságot szeretett hitvesével, Molnár Vilmával, akivel 46 esztendőn keresztül élt hűségben és szeretetben. Az Úr Isten három le-

ánygyermekkel ajándékozta meg őket.

1982-től a Isten kegyelméből a garmmikolai református gyülekezet gondno-

kává választották. Ezt a tisztségét 36 esztendőn keresztül haláláig hittel és hűséggel hordozta. A barsi református egyházmege főgondnokává választot-

ták, s ebben a minőségében zsinati világi képviselője volt egyházmegyéjének. Készséges támogatója volt a komáromi teológiának, melynek dékáni tisztét öcsce, Dr. Molnár János látta el hosszú ideig.

Meghatározó pont volt életében a Garam mente „ébredés” örökségének ápolása. Szenvedélyesen őrizte és kutatta az egykor Garmmikolán szolgáló misszionárius, Molnár Mária és Nehézy Károly árvaházalapító szolgálatát és munkásságát. Molnár István személyében egy olyan hívő embert adtunk át az örök hazának, aki élő történelemlényként őrizte gyülekezetét, református népe emlékeit.

Ezért is szólott koporsója fölött Isten vigasztaló Igéje a 2Timóteus 1,12 verséből: **„...mert tudom, kinek hittem, és bizonyos vagyok benne, hogy ő az én nála letett kincsemet meg tudja őrizni ama napra.”**

Családja, szerettei életére Isten áldását, vigasztalását kérjük.

Révész Csilla

Emlékezzetek...

Bibliát olvasó, Isten igéjével élő emberek ha ezt a szót hallják: emlékezzetek, legelőször talán a Zsidókhoz írott levél 13. részének a 7. verse jut eszükbe. Ez természetes is, mert életünk során, ha mindig emlékezünk azokra, akiknek Isten után mindent köszönhetünk – életünket, szeretteinket, boldogságunkat –, akkor a szent író szerint még inkább nem szabad megfeledkeznünk azokról sem, akik az Isten igéjét hirdették nekünk, akik lelki vezetőink, lelkipásztoraink voltak. Igaz, hogy az évtizedek múlásával mindig kevesebben vannak egy-egy hűséges lelkipásztorra emlékezők, de ha az ige magva jó talajba esett, a termés bőséges lesz.

Így emlékezünk kegyelettel Nagytiszteletű Vizváry László lelkipásztorra, aki immár 35 éve, 1983. március 1-jén, 73 éves korában tért meg Urához.

Egy terjedelmes visszaemlékezésben sok mindent leírhatnánk a megboldogult lelkipásztor életútjáról, azonban most csak a legfontosabbat említsük: hűséges volt Urához. Erről mindig bizonyosságot is tett. 1982. március 4-én, tehát halála előtt egy évvel írott levelét így kezdte: *„Amikor Isten jóvoltából betöltöttem a hatvanadik évemet, a katonai parancsnokság visszavette a katonakönyvem és kiadta a szokásos obsitot. Amikor 10 évvel később nyugdíjba kényszerültem, a Zsinati Elnökségünk sietett kiadni a*

szent szolgálatból elbocsájtó obsitot. Én azonban ennek ellenére is abban a hitben és meggyőződésben élek, hogy a Jézus Krisztus, aki fiatalon regrutájává választott, még nem bocsájtott el a szolgálatból, nem adta ki részemre a legdöntőbb jelentőségű harmadik obsitot, sőt nyugdíjasként is felhasznál különleges szolgálatára.”

Ez a rövid részlet – talán utolsó leveléből – bizonyítja, hogy hű volt Jézus Krisztushoz, Egyházához, népünkhöz és azokhoz a gyülekezetekhez, melyekben szolgált. Minden körülmények között hirdette az Igét alkalmas és alkalmatlan időben. Emléke legyen áldott.

Molnár Elemér

Böjti evangelizáció Kőrösben

Idén Meleg Attila bódvaszilasi lelkipásztor hirdette Isten Igéjét a kőrösi, zsúfolásig megtelt kultúrházban, aki Isten csodájának tekintette, hogy itt szolgálhat közöttünk. Nyitott szívvel hallgattuk együtt a pelsőci, szalóci, szilicei, berzétei, jólészi, várhosszúréti, krasznahorkaváraljai gyülekezet tagjaival 2018. Február 20-22 között.

Első este, 20-án a Róma 13, 11-12 verseinek üzenetét tolmácsolta. A sötétség múlik, jön a világosság, öltük fel a világosság fegyvereit: az Ige, dicséret, imádság segít kijönni a világosságra, a bűnök tömlőcéből. Meg kell ismernünk az ördög stratégiáját, le kell őt lepleznünk. A megtérés az őemberünk megöklése és az új embernek a megelevenedése.

21-én a 2 Mózes 23, 20-24 és az V Mózes 7, 1-6 részeiben említette kánaáni népek nevének jelentését magyarázta. Ezekről óvta az Úr az ő népét, megparancsolta, hogy irtsák ki őket, mivel ezek az ősellenségnek, a Sátánnak a kiszolgálói. Az Istennel szembehelyezkedő életnek a képviselői, s az izráelitáknak ne legyen velük közössége. Mi se kössünk szövetséget az istentelenekkel! Valljuk meg, hogy életünk az Úr Jézus Krisztusé.

22-én az Efézus 6, 10-1 igezszakasz alapján biztatott minket, hogy erősödünk meg az Úrban, és öltük fel az Isten fegyverzetét, mert csatára hívó este a mai! Olyan életre hív Isten, mely által az Ő eszközei lehetünk, készek az ellenség ellen harcolni. Az ördög mindent megtesz azért, hogy elhallgattasson, de mi Krisztus katonái vagyunk. Nem a másik emberrel van problémánk, hanem azzal az erővel, mely mozgatja benne a bűnre való hajlamot. Hibát elkövetni emberi dolog. A földön maradni ördögi dolog, felállni a földről isteni dolog. Ragaszkodjunk az igazsághoz, az Úr Jézushoz! Az ördög nem tud mit kezdeni az igazsággal. Legyünk éberek, imádkozzunk kitartóan a gyülekezetekért, olvassuk szorgalmasan a Bibliát. Lássák rajtunk, hogy Jézuséi vagyunk. Bibliát a kézbe, Jézust a szívbe! Ezzel a felhívással fejezte be elmékedéseit az evangelizátor, imában kérve a Urat, hogy legyen ébredés a Felvidéken, Gömörben, s az egész Kárpát-medencében.

Ezen az estén az evangelizátor felelése is biznyságot tett hitéről, megtéréséről. Ő a Kárpátaljáról származik, hívó, templomba járó családban nevelkedett, de rá kellett jönnie, hogy a hit

nem örökölhető. Istennek őt meg kellett szólítania, hogy megkapja az üdvösség ígérétét. Szorgalmasan olvasta a Bibliát. Készült a vallástételre, és Isten a konfirmációs emléklapra írott Igével érintette meg a szívét a Hóseás könyvből a 2. Rész 22-23 versek üzenetével: „Eljegyezlek magamnak a hit ajándékával, és megismered az Urat...”

Mindhárom este Istent dicsőítő énekekkel, zoltárokkal, dicséretekkel töltöttük meg szívünket, megnyitva Isten Igéjének hallgatására és befogadására André János, Vidinszky Árpád és Ibos Bálint zenekíséretével. Isten iránti hállával mondunk köszönetet Mudi Róbert berzétei-kőrösi lelkipásztornak, André János szilicei-szalóci lelkipásztornak, Dr. Buza Zsolt rozsnyói lelkipásztornak az alkalmak megrendezéséért, a kőrösi gyülekezetnek a helyiség biztosításáért, a szeretetvendégségért. Hállásan köszönjük Meleg Attila lelkipásztornak a szolgálatát, aki ebben a böjti időszakban Istenre irányította figyelmünket, gyarapította a hitben való növekedésünket.

Egyedül Istené a dicsőség!

Mixtaj Johanna

Születésnap i köszöntés

Keveseknek adatik, hogy földi vándorútjukon elérjék a 90 esztendő. Isten kegyelme ezt most a Kaposkelecseny-i Református Egyházközség hűséges tagjának, Özv. Megyesi Imréné, született Varga Irén asszonytestvérünknek adta meg március elején. Lassan hagyomány lesz gyülekezetünkben, hogy köszöntsük e szép évfordulót megért testvéreinket. Akit lehet, a templomban, akinek ezt egészsége nem teszi lehetővé, azt otthonában, szerettei körében. Március első vasárnapján kerestük fel otthonában kedves asszonytestvérünket, hogy szerettei után a gyülekezet nevében köszöntsük az ünnepeket. Meghatódva fogadta a lelkész és hitvese köszöntését és ajándékát. Meggyengült hallása nehezítette ugyan a

jókívánások megértését, de szerető menyé és fia tolmácsolása, valamint a testvéri csókok kiegészítették a szavainkat. A helyi Református Keresztyén Nőegyesület elnöknője, Bodnár Ilona verssel és tortával, özv. Smajda Józsefné presbiter asszony vi-

Az ünnepe az őt köszöntők körében

rággal, emléklappal és szerény ajándékkal tolmácsolta a Gyülekezet jókívánásait. A beszélgetés, az emlékek felidézése után, amelyben a kortárs Timko János tiszteletbeli gondnok és presbiter jeleskedett, az ünnepe kívánására a 276. dicséret első és második versével búcsúztunk a vendégszerető családtól akinek ezúton is az apostoli biztatással tanácsoljuk: „Minden gondotkat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok”. (1Pt. 5:7)

Fülöp Sándor

Böjtben Istennel – böjttel az Úr felé

Különös kegyelem megtapasztalni, hogy az Úr kézen fogva vezet. Ez történt velem, amikor a tavaszi evangelizáció szolgálattevő lelkészét kerestem. Igaz inkább gondolatban, mint tettekben. Aztán Harasztiban, ebéd közben az asztal másik oldalán egy fiatal lelkésszel megismerkedve úgy éreztem, nem kell tovább keres-

igehirdetésekben a személyes hit őszinte szavait hallhattuk. Isten személyes böjtünkön keresztül megtisztulásunkat, hitünk megerősödését segíti. A böjt őszövetségi példái azt mutatják meg, hogy nincs az a mélység, amelyből az Úr fel ne tudna emelni, nincs olyan kísértés, amelynek ne tudnánk ellenállni, ha az Úrra figyelünk. Istennek legyen hála, estéről estére többen jöttek egyházmegyénk gyülekezeteiből, de a zempléni egyházmegye több gyülekezetéből is érkeztek testvérek a Tanulmányi

nem. Így lett Szilágyi Zoltán pancsovai (Vajdaság) lelkész az evangelizáció igehirdetője. A keddtől péntek estig tartó alkalmon a böjt különböző alkalmairól hallhatott a gyülekezet. Böjt Mózes törvényében, Ninivében, Dániel és Dávid böjtje. Az

Központba. A 2018-as tavaszi evangelizáció Deregnyőn ismét Istenünk megtartó hatalmát, oltalmazó szeretetét éreztette meg velünk.

Csoma L.

Magyarbődön ünnepeltünk

Március 11-én Kassa Magyar Református Gyülekezetének és a Csemadok szervezésében emlékezhetünk a magyarbördi református templomban 1848 hőseire, s Balla József lelki-

pásztorra. Az ünneplő közösség megtöltötte a templomot, ahol Radvánszky Ferenc mezőkaszonyi lelkész hirdette Isten ígését. Ezt követően Balla József sírkövénél helyezték el az emlékezés koszorúját. A temetőben álló kopjafa mellett Braun László főiskolai tanár (Kárpátalja) tartott ünnepi beszédet, kiemelve, hogy az Isten nélküli cselekedetek ítéletet vonnak maguk után. Ebben az évben az Ungi Református Egyházmegye öt lelkésze is részt vett az ünnepi alkalmon. Orémus Zoltán esperes és a gyülekezet szervező munkájáért legyen áldott az Úr neve.

CsL

Kitüntették Géresi Róbert püspökhelyettest

A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából a magyar kormány az idén is állami kitüntéseket adott át. A haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában végzett tevékenysége elismeréseként Magyar Érdemrend Tisztkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült Géresi Róbert, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspökhelyettese.

Géresi Róbert 1967-ben született Királyhelmen, Kisgéresben nevelkedett. A gimnázium elvégzése után egy évig a Pozsonyi Műszaki Egyetem Infor-

matikai Karának hallgatója, majd a Prágai Károly Egyetem Protestáns Teológiai Karára nyer felvételt és ott is szerez diplomát 1994-ben. Közben tanulmányai során egy évre ösztöndíjasként Genfben is eljut. 1995-től lelkipásztor Abaujszinán. Alapító tagja és első elnöke a Fial Reformátusok Szövetségének (FIRESZ). 1996-tól a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház (SZRKE) Zsinatának és Zsinati Tanácsának tagja, 2009-től püspökhelyettes.

reformatus.hu

Felvidéki borászok sikere a délvidéki református borászok találkozóján

Március első hétvégéjén a délvidéki Bácskossuthfalván rendezték meg a Kárpát-medencei református szőlészek és borászok BORUM elnevezésű fórumát. A hatodik alkalommal megtartott szakmai rendezvényen felvidéki magyar borászok is jelen voltak és szép sikereket értek el.

„A szakmai fórumra nyolc felvidéki borász huszonkét bormintával nevezett be. Két arany minősítést, tizenhárom ezüstöt és hét bronzot hoztunk haza” – tájékoztatta a Felvidék.ma-t Mészáros Zsuzsanna garamsallói borász. Mint hozzátette, elsősorban felvidéki típusborokkal indultak a szakmai fórumon, mint a peszeki leányka, a zöld veltelíni, a fehér burgundi, valamint a vörösborok közül a cuvée.

A felvidéki borászok a Komáromi és a Barsi Református Egyházmegye borvidékeiről érkeztek Bácskossuthfalvára. A felvidékiek mellett a Partiumból, Délvidékről, valamint az anyaországból is érkeztek borászok. A több mint ötven borász közel száz bormintáját mérettette meg a Kárpát-medencei fórumon.

Móricz Árpád, a házigazda bácskossuthfalvai református gyülekezet lelki vezetőjének igehirdetését és a köszöntőket követően szakmai előadásokra került sor. A kiselőadások között szerepelt helytörténeti, áttekintették a BORUM történetét, Maurer Oszkár a vajdasági borvidékről szól, valamint Szabó Péter taglalta a magyar borászat aktuális trendjeit, kitérve a nemesítésre is.

A szakmai előadások mellett kiegészítő programként megismerkedhettek Bácskossuthfalva nevezettségével, bemutatkozott a környéken tevékenykedő Maurer Pincészet, valamint a helyi lelkipásztor Tiszteletes Pincészete. Ellátogattak továbbá a közeli Szabadkára is.

Vasárnap délelőtt Ft. dr. Pálfi József-

nek, a Partiumi Keresztény Egyetem rektorának igehirdetését követően vette kezdetét a borverseny eredményhirdetése.

Felvidéki borok sikere

Mint a vasárnapi eredményhirdetés-

Kocsis Attila, a BORUM megálmodója
(Fotó: Erdélyi Zoltán, facebook)

kor elhangzott, ugyan kevesebb borminta érkezett, mint tavaly, ám ezek minősége felülmúlta az előző éviét. A fehér- és a vörösborok kategóriájában is kiosztásra került a Magyar Református Egyház bora 2018 díj.

A fehérbor kategóriában Méhes Béla bácskossuthfalvai borász 2017-es évjáratú rajnai rizlingje érdemelte ki Magyar Református Egyház bora 2018 címet. A szezszárdi Mészáros Pál cabernet franc 2015 bora a vörösbor kategória Magyar Református Egyház bora 2018 kitüntető díját kapta. A közel száz borból összesen tizennégyet értékelték arany oklevéllel.

A Felvidékre két aranyérem érkezett. A fehérborok kategóriájában Pásztor Norbert garamsallói borász peszeki le-

ánykája, valamint rajnai rizlingje is aranyérmes lett. Az eredmények kapcsán Mészáros Zsuzsanna hangsúlyozta: „méltó borokkal képviseltük a felvidéki borvidéket.”

Kocsis Attila, a BORUM – Kárpát-medencei református szőlészek és borászok szakmai fórumának létrehozója az eredményhirdetést követően kifejtette: „ettől az évtől a BORUM új támogatója a Magyarországi Református Egyház, s ennek értelmében új felállásban folytatjuk a munkát. Komoly szintugrást értünk el, s ez elismerése az elmúlt öt esztendőben végzett munkánkunk.”

BORUM, a nemzeti összetartozás jegyében

A Magyar Református Szeretetszolgálat Egyháztáji Programja 2013-ban indította útjára a rendezvényt. Mindegyik találkozót más-más történelmi borvidéken rendezték meg. Az első helyszín Sárospatak volt, majd Mór, a partiumi Bihar-diószeg, valamint a bajai borvidékhez tartozó Hajós/Császártöltés követett. A jubileumi ötödik fórumnak Léva, Vámosladány és Garamsalló adott otthont.

Az esemény kiemelt célja, hogy szakmai, baráti közösséget építsenek ki a református borászok között, megismertetve őket egymással, valamint az eseménynek helyet adó régióval és az ottani gyülekezetekkel.

A győztes borok palackozásra kerülnek, s a Magyarországi Református Egyház címkéjével ellátva egyházi ünnepi alkalmakkor fogyasztják majd ezeket. A fórum végén kihirdették, hogy a hetedik szakmai fórum házigazdája az egri borvidéken található Cserépfalu lesz.

Pásztor Péter/felvidek.ma

Március 15-ei ünnepség Splitben

2018. március 18-án, vasárnap 18 órai kezdettel Dalmácia központjában is megemlékeztek az 1848/49-es forradalom és szabadságharc eseményeiről, hőseiről. Ez az alkalom azért is volt különleges, mivel a dalmáciai magyarok közös programmal készültek. A dalmáciai magyarság ugyanis pár évvel ezelőtt két egyesületre oszlott, de ez alkalommal sikerült ugyanazon a napon ugyanabban a helyiségben egy közös megemlékezést tartatnunk. Mindemellett Brács szigetén egy évvel ezelőtt alakult egy újabb egyesület, a Brácsi Magyarok

Egyesülete, akik szintén részt vettek rendezvényünk szervezésében. Bár a három egyesület a programot nem együtt készítette el, hanem egymás után léptek fel, viszont akkor is öröm, hogy sikerült a magyarság számára egy kiemelkedően fontos eseményt közösségben megrendezni. Személy szerint bízom benne, hogy ez az első és nem az egyetlen közös alkalom.

Vasárnap délután a makedónok klubhelyiségében került sor a március 15-ei megemlékezésre. A mintegy 80 résztvevő nehézkesen fért el a teremben, mely létszám nagyon kellemes meglepetést szerzett számunkra. A résztvevők közül ki kell emelnünk Ivo Staničić, a spliti tiszteletbeli magyar konzult, Tonči Blaževićet, a spliti kisebbségi bizottság elnökét, Hordósi Dánielt, a HMDK elnökségi tagját és a HUMKU munkatársát, Matijević Olivert, a HMDK ügyvezető elnökét, valamint a szlovén-, szerb-, bosnyák- és makedón kisebbségek tagjait. Minde-

mellett sok magyar és horvát érdeklődő is jelen volt, fiatalok és idősebbek egyaránt.

A programot a spliti magyarok legidősebb tagja, Szvoboda László nyitotta meg, majd a HMDK split-dalmát megyei egyesület elnöke, Tripolski Anikó horvátul- és az Új Magyar Kultu-

rális Központ elnöke, Rupčić Betty magyarul köszöntötte a vendégeket. A forradalomról összefoglaló beszédet mondott Fontányi Árpád, a spliti magyar egyesület alapítóelnöke. Következett a két egyesület programja, majd pedig az ünnepség szeretetvendégséggel, beszélgetéssel és közös énekléssel folytatódott.

Valójában a közös program lényegét ugyanazzal a jelmonddal foglalhatnám össze, mely a forradalom egyik jelmondata is volt: „Mit kíván a magyar nemzet?” – „Legyen béke, szabadság és egyetértés.” Kívánhatunk-e ennél többet a magyar nemzet ünnepén, minthogy a dalmáciai magyarság is ismét egymásra és közös hangra leljen... A jó Isten adjon elegendő alázatot, béketűrést, megbocsátást, szeretetet és mindannyiunkra áldást, hogy az Ő akarata szerint tudjunk tovább munkálkodni.

A március 15-i ünnepség keretében képkiallítást is nyitottak a spliti egyesület képzőművészeti szekciójának festményeiből. A tárlatot múlt szerdától most csütörtökig tekinthették meg az érdeklődők. Tripolszki Anikótól megtudtuk, bár a központi eseményre vasárnap került sor, a szerdai megnyitóra is sok vendég érkezett, s örül, hogy ilyen nagy érdeklődés övezte az ideai megemlékezést.

Csoma Annamária

Történelem és nemi lazaság

A történelem során minden nagy birodalom úgy indult kulturális felemelkedésnek, és lett belőle nagy civilizáció, hogy abszolút monogámiát követelt meg a férfiaktól és a nőktől. Joseph Daniel Unwin etnológus mutatta ki, hogy a jólét állapotában rendre bekövetkezett a szexuális normák fellazulása, amit mindig a kultúrák hanyatlása, elnéptelenedése kísért. Megállapításainak érvényességét alátámasztják a modern civilizáció jelenkori folyamatai is, nevezetesen a '60-as évek óta tartó szexuális forradalommal egyidejűleg a nyugati jóléti társadalmak

hanyatlása, öregedése és fogyása. Az általános értelmi szint hanyatlása, a tömeges eligénytelenedése.

A szexuális szokások és a civilizációs fejlettségi szint közti összefüggést eddig kevesen kutatták. Az egyetlen és egyben máig legfontosabb művet e témában Unwin Sex and Culture (Szex és kultúra) című könyve jelenti, amelynek végkövetkeztetése az, hogy a szexuális normák fellazulása minden esetben az elébb említett katasztrófával jár. Az oxfordi etnológus, szociálanropológus professzor hiánypótló kötete 1934-ben jelent meg – és

őt magát is meglepték empirikus kutatásának eredményei. „Ha előre tudtam volna, hogy (munkám) eredményeképpen milyen mértékben kell megváltoztatnom a véleményemet, lehet, hogy bele sem kezdek” – írta.

Unwin monumentális, 700 oldalas szakkönyvét máig tartó hallgatás övezi. Az etnológus egyébként az 1920-as években népszerű freudi szublimáció-elméletből indult ki. „A társadalmi szabályok korlátozzák a szexuális készletet azonos kiélését. Ez érzelmi konfliktust okoz az emberben, ami más formában mani-

fesztalódik. Amit ma civilizációnak hívnak, az mindig az ösztönös késztetések kielégítésének kötelező feláldozása árán jött létre” – vélekedet Unwin. Függetlenül attól, hogy a freudi magyarázatot érvényesnek gondoljuk-e vagy sem, az oxfordi professzor tényszerű megállapításai több mint érdekesek.

Unwin a társadalmakat két nagy csoportra osztotta: 16 „civilizált” és 80 „civilizálatlan” társadalomra. „Civilizáltak” a sumérok, babiloniak, egyiptomiak, asszírok, hellének, perzsák, hinduk, kínaiak, japánok, szasszanidák, arabok (mórok), rómaiak, teutonok, angolszászok és angolok. A „civilizálatlan” társadalmakhoz tartoztak például az afrikai, új-guineai, délkelet-ázsiai, indián és számos egyéb, kevésbé fejlettnak tartott népcsoportok. Unwin azt vizsgálta, hogy a szexuális szabályok és a kulturális fejlettségi szint között milyen összefüggés van.

Szigorú metodológiát dolgozott ki, s a kulturális szintet a rítusok – a legfontosabb életeseményekre, születésre, halálra, időjárásra, betegsége stb. adott magyarázatok – alapján vizsgálta meg. A társadalmak között fejlettségi sorrendben a zooisztikus (állatok tisztelete, varázslók), a manisztikus (ősök tisztelete, sátrak) és a deisztikus (kiforrott istenkép, templom, papok, traszcendenssel való bonyolultabb kapcsolat) csoportokat különböztette meg.

A szexuális szabályozás tekintetében a vizsgált társadalmak lehetnek endogámok (saját közösségen belüli házasság) vagy ennek ellentettjeként exogámok, és létezhet házasság előtti, valamint házasság utáni időszakra vonatkozó szexuális szabályozás.

A „civilizálatlan” társadalmakat a kulturális állapotuk és a szexualitás szabályozása alapján különféle kategóriákba sorolta. Végül döbbenetes meglepetésként jött ki a kulturális állapot szintje és a szexualitás szabályozottsága között.

A legfejletlenebbnek számító zooisztikus társadalmak mindegyike engedélyezi a házasság előtti szexuális szabadságot és viszont: az összes társadalom, amelyik engedélyezi a házasság előtti szexuális szabadságot, a zooisztikus kulturális szinten áll, vagy oda lyukad ki! (Mintha ezt tapasztalnánk a világ jelenlegi állapotában is!)

Minden manisztikus társadalom olyan szexuális normákat alkalmazott, amelyek alkalmankénti vagy időszakos önmegtartóztatást követeltek és viszont: az összes társadalom, amely ilyen szabályokat alkalmazott, manisztikus állapot-

ban volt, vagy jutott.

Minden deisztikus társadalom ragaszkodott a házasságig tartó szüzességhez és viszont: minden olyan társadalom, amelyben elvárták az önmegtartóztatást a házasságig, a deisztikus kategóriába tartozott, vagy került.

A társadalmi energia

Unwin az egyes társadalmak világgképének komplexitását is megvizsgálta, hogy megnézzé, milyen esélyük van a civilizációs felemelkedésre. Azt találta, hogy a zooisztikus világgkép meglehetősen primitív: nem tesz különbséget a lehetséges okok között, minden történést egyetlen elvre vezet vissza, számszere is egyszerű. A deisztikus világgkép ellenben sokkal komplexebb, kiterjedt szókincsrel bír a különböző jelenségek értelmezésére, és fejlett számszere van. A manisztikus nézetrendszer a kettő között helyezkedik el.

Unwin szerint, minden társadalom a környezetének egy nagyon egyszerű értelmezésével kezd. Egyes társadalmak aztán gyors fejlődésnek indulnak, míg mások stagnálnak, esetleg egy magasabb kulturális szintről egy alacsonyabbra esnek vissza. A deisztikus népek azért állnak magasabb kulturális szinten, mert a társadalmi elit többet gondolkodott a környezetre vonatkozó kérdéseken. Ezáltal nagyobb tudás birtokába jutottak – amit Unwin „társadalmi energiának” hív –, amellyel jobban tudtak befolyást gyakorolni környezetükre. Sikerebben tudták azt átalakítani.

A tudós szerint egyik társadalom sincs elzárva attól a lehetőségtől, hogy többet tudjon meg a környezetéről, és hogy egy fejlettebb kulturális szintre lépjen. Bár a kulturális fejlődés mibenléte összetett folyamat, ezzel együtt a „társadalmi energiának” (a tudásnak) csak akkor van esélye kulturális fejlődést eredményezni, ha a szexuális lehetőségek korlátozottak.

A fejlett civilizációk titka

A civilizált – elsősorban a sumér, babiloni, hellén, római, angolszász és angol – társadalmak kulturális teljesítményének vizsgálata során a közös jellemzők a következők: a környezethez való racionális viszonyulás, azaz ok-okozati viszonyok felállítása; tudásszomj; tudományosság megjelenése, jelenségek megfigyelése, elemzése, kiértékelése; tudományos módszerek kialakulása. Mindezek következtében extra tudás birtokába jutottak, amellyel hatékonyabban

tudták befolyásolni környezetüket.

A racionalisztikus társadalmak felemelkedésének hátterében egyrészt a deisztikus kultúra, másrészt az abszolút monogámia állt. „Az abszolút monogámia azt jelenti, hogy a férj és feleség csak egymással léphet szexuális kapcsolatba egész életében, addig, amíg a partner megtartja a társadalom szexuális normáit. A válás nagyon ritka. Itt van az igazi különbség a civilizált és civilizálatlan társadalmak szexuális szabályozásában. A civilizálatlanok legfeljebb csak házasság előtti szabályozást alkalmaztak, míg a civilizáltak házasság utánit is, méghozzá a monogámiát” – mutatott rá Krúdy Tamás egy, a Szegedi Tudományegyetemen tartott előadásán.

„A múltban különböző nagy kultúrák emelkedtek föl a világ különböző pontjain, virágoztak, majd lehanyagoltak. Minden egyes esetben a társadalom a történelmi felemelkedés útját az abszolút monogámia állapotában kezdte” – állapította meg könyvében Unwin. Rendkívül aprólékos elemzéséből az derült ki, hogy mindaddig, amíg egy társadalom kitart a szigorú szexuális normák mellett, produktív energiák birtokába jut, tudományos módszerek kidolgozásába kezd, találékonyra és innovatívra válik.

A hanyatlás

Az etnológus szerint a szigorú szexuális szabályokat, az abszolút monogámiát nehéz hosszan fenntartani, mert az emberek ezeket mindig, mint elnyomást és szenvedést élték meg, és az eltörlésükért küzdöttek. A szexuális normák fellelőzése kivétel nélkül minden esetben a „társadalmi energia” csökkenéséhez, a fejlett civilizációk hanyatlásához vezetett. Unwin azt is megállapította, hogy a szexuális szokásokban beállt változás kulturális következményei nagyjából 2-3 generáció után lettek mindig nyilvánvalóvá. Ezért előfordulhat, hogy egy társadalom egy adott történelmi pillanatban egyszerre biztosít nagy szexuális szabadságot, és mutat fel jelentős kulturális teljesítményt. De ez nem lehet maradandó állapot!

„Ezek a nagy társadalmak különböző földrajzi viszonyok között éltek, más rászokhoz tartoztak, de a házassági szokásaiknak a története ugyanaz – írta Unwin. – Kezdetben minden egyes nagy társadalom ugyanúgy vélekedett a szexualitás szabályozásáról. Aztán ugyanazok a harcok kezdődtek, ugyanazok az érzelmekek kerültek kifejezésre, ugyanazok a változtatások történtek, amelyek ugyan-

azt az eredményt hozták. Mindegyik társadalom a minimumra redukálta a szexuális lehetőségeket, és a felszabaduló nagy »társadalmi energia« birtokában virágzásnak indult. Aztán kitágította a szexuális lehetőségek körét, »társadalmi energiája« elfogyott, és lehanyatlott. Az egyetlen igazán figyelemre méltó jellemzője ennek az egész történetnek a kérlelhetetlen monotonia.”

Aktuális párhuzamok

„A szexualitással kapcsolatos általános vélemény manapság az, hogy a két fél beleegyezése esetén senkinek nincs joga beleszólni abba, mi történik a hálószobában, mondván: ez magánügy, nem pedig közügy. Nehezen hisszük el, hogy összefüggés van az egyének szexuális viselkedése és a közjó, a társadalom érdeke között” – jegyezte meg Krúdy Tamás már említett előadásában. „Az elmúlt évtize-

dekben azt tapasztalhattuk, hogy a nyugati kultúra rendkívül átszexualizálódott” – hangsúlyozta Krúdy, utalva a ’60-as évek óta tartó szexuális forradalom hatására. „Egy ideje már nem társadalmi elvárás a házasság előtti önmegtartóztatás, és az abszolút monogámia is visszaszorulóban van: a fiatalok egyre korábban kezdik el a nemi életet, és egyre később és ritkábban házasodnak. A házasságok fele felbomlik, egyre kevesebb gyerek születik, a terjedőben lévő élettársi kapcsolatok pedig még bomlékonyabbak. Óriási szexuális szabadságot élvezünk, és egyben nagyon magas a kulturális teljesítményünk. Ez figyelmeztető jel, mert ez sokáig nem tartható fenn” – tette hozzá az előadó.

Unwin a maga korában szintén figyelmeztetett erre: „Olyan vágyakról lehet hallani, hogy valaki egyszerre szeretné élvezni a magas kultúra gyümölcseit

és eltörölni a kötelező szexuális önmegtartóztatást. Az emberi organizmus eredendő természetét tekintve azonban úgy tűnik, hogy ezek a vágyak összeegyeztethetetlenek, sőt egymásnak ellentmondóak. (...) Minden emberi közösségnek szabadságában áll választani, hogy vagy nagy »társadalmi energiákat« produkál, vagy élvezzi a szexuális szabadságot, a tények azt mutatják, hogy a kettőt egyszerre nem teheti meg egy generációnál tovább.”

Ehhez annyit kívánunk hozzátenni, hogy a trágárságok túrése a közbeszédben is ennek a leépülési folyamatnak a része és egyben figyelmeztető jele.

Tudomásul illene vennünk, hogy lefelé haladunk a lejtőn, akár tetszik akár nem. Mi magunk is felelősséget viselünk kultúránk, civilizációnk helyzetéért.

Balassa Zoltán

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Keresztyén kibuc Izraelben

A Karmel hegység lábánál, Sichron Jakov mellett van egy keresztyén kibuc, amelynek lakói megpróbálnak a korai egyház rendje szerint élni. Utolsó látogatásom alkalmával ebben a különleges keresztyén-cionista gyülekezetben, ahol a lányok hajukat befonják és hosszú szoknyát, és hosszú-ujjú blúzt viselnek, kicsit az amerikai amish közösségekre, de az ortodox zsidó közösségekre is emlékeztettek. Nincs televíziójuk, nem járnak moziba és nincs személyes földtulajdonuk. Közösen étkeznek, s a gyülekezetben végzett munkájukért kapnak egy kis fizetséget.

A kibuc neve Beth El, Isten háza, 1963-ban Emma Berger alapította, aki Izraelben csodálatosan meggyógyult. Karizmatikus vezetői egyénisége sok keresztyént vonzott Németországból, akik készek voltak letelepedni Izraelben, s ott várni a Messiás visszatérését. A gyülekezet pékségében egy kedves fiatal lány köszönt, aki mosolyogva mondja el, hogy családjá 20 évvel ezelőtt érkezett ide, amikor ő kilenc éves volt: „családom Jézus hívó szavának engedelmességet: menj Izrael házána elveszett juhához!” Nagyon meglepődött, amikor izraeli zsidóként nyíltan beszél-

Jézus Krisztusba vetett hitemről. Az eltelt 20 év alatt még nem találkozott zsidó, vagy arab Krisztus-hívóval. „Mi egy kis-sé zárkóztunk vagyunk” – mondja, de látható büszkeséggel mondja el, hogy közösségük férfi tagjai szolgálatot teljesítenek az Izraeli hadseregben. Jelenleg mintegy 800 tagja van a gyülekezetnek. A gyerekek a kibuc iskolájában tanulnak, amely az óvodával kezdődik és az érett-

ségivel végződik. A végzősök szakmát tanulva a kibuc üzemeiben dolgozhatnak. Az új kibuc-tagok kötelesek minden tulajdonukat a gyülekezetnek átadni, ha kilépnek, nem kaphatják azt vissza. A gyülekezet megszűnésével a kibuc minden tulajdona Izrael államra száll. Izrael iránti elkötelezettségüknek megfelelően 1977-ben egy vállalkozásba kezdtek, amely szellőztető-, és légtisztító berende-

zéseket gyárt, amelyek a vegyi fegyverek ellen nyújtanak védelmet. Ezek a rendszerek az óvóhelyek, kórházak, iskolák, kormányzati épületek és katonai létesítmények, de még mentőautók védelmét is szolgálják. Az öbölháború után ez a vállalkozás robbanásszerűen terjeszkedett. A Beth El Ipari Üzem a maga 600 alkalmazottjával a régió legnagyobb vállalkozása. A Haaretz című lapnak adott nyilatkozatában Albrecht Fuchs igazgató ezt nyilatkozta: „Mi keresztyén cionisták vagyunk, akik elkötelezettnek érzik magukat Izrael népe iránt. Mi hiszünk, hogy megváltásunk a kiválasztott népből jön. Amit itt a Beth El tesz, az nem más, mint az országnak nyújtott segítség és nem a zsebünk megtöltése. Mi gazdag országokból jöttünk és nincs szükségünk semmire.”

Kezdetben a kibuc zsidó szomszédjai attól tartottak, hogy a lakók térítő tevékenységet folytatnak majd, ezért tüntetéseket szerveztek ellenük. Jelenleg mindenütt elismerik őket, kiváltképp azért mert sok izraelinek is munkát adnak. Beth El akár egy izraeli cég neve is lehetne.

David Lazarus, Israel Heute ford. Csoma László

Fábián Tibor: Apatempó

(Nem szabad!)

A mindig mosolygós Hunorkát is meg lehet ríkatni. Vannak dolgok, amiktől sírásra görbül a szája. Ilyen például az öltöztetés. Tizenkét hónaposan már be-besegít egy-egy ruhadarab felvevésénél, de még mindig sírás, de legalább is nyöszörgés a vége. Pedig ezt naponta csináljuk. Talán éppen azért. A másik, amit Hunorka nem szeret, ha Apa kimondja a bűvös mondatot: nem szabad! Általában ez úgy történik, hogy Hunorka odalopakodik valamihez, amit persze nem lenne szabad kinyitni, kikapkolni, leverni, kihúzni, kikapcsolni és így tovább. Apa először csak árgus szemekkel figyel, amit persze a legtöbbször Hunorka is észrevesz, mert a kis ravasznak van annyi esze, hogy a háta mögé sandítson, látják-e a legközelebbi kis gazemberségét? Apa látja, vagy legrosszabb esetben észreveszi, amikor Hunorka már javában pakolja ki a ruhásszekrényből Apa féltett holmijait. Ilyenkor hangzik el a „Nem szabad!” figyelmeztetés Apa szájából. Ha csak halkán, Hunorka fel sem néz a motyók pakolásából. Ezért itt némi hangerőre is szükség van és minél szigorúbb tekintetre. Mert, ha Apa közben mosolyog, Hunorka ezt úgy veszi, mint apai megerősítést és egy bájos babamosoly kíséretében pakol tovább. Szóval itt nincs lehetőség a kísérletezésre, Apa ha nem akar visszapakolni, kénytelen szigorú tekintetet erőltetni magára, ami a legtöbbször nem is esik nehezeére és jó hangosan elkiáltani a tiltást jelentő mondatot: Nem szabad! A legtöbbször ismétlésre is szükség van ugyan, de általában azért beválik az apai szigor és megmenekülnek Apa holmijai, a tévé vagy bármi más, ami veszélybe kerültek Hunorka közelségében. Persze, ha Hunorka valami egészen különlegesre veti rá magát, például egy egész nap nem látott éjjelilámpa kapcsolója, akkor Apa kiáltozhatja napestig a jelszót, mert kisfia se lát, se hall.

A kockázatokról és mellékhatásokról kérdezze meg...
(SEEMAN - svájci egyházi havilap karikatúrája)

Értesítés 2%

A Lónyay Gábor Polgári Társulás értesíti mindazokat, akik ebben az évben is adójuk 2 %-val támogatni kívánják gyülekezetüket, hogy társulásunk ismét kész fogadni az adományokat, hogy azokat eljuttassuk a célgyülekezetek számára. További információkkal a 056 6395396-os telefonszámon, vagy a ladislavcsoma@gmail.com e-mail címen szolgálunk.

Csoma László, elnök

Koncsol László:

Sanctus – részlet

teremtőnk
Van akit csak megpörkölsz a tűzben
lám apámat is megőrizted
amikor serege odalett
megtartottad hogy legyenek
s hogy ezt mind kibeszéljem
Maradt még negyvennégy keserves éve
házát veszített
nyert és újra veszített
híveket veszített
kipotyogtunk az életéből
anyám és mind
ki így ki úgy
emésztette gyomrát a gyötretés
aztán a rák
s mint mondta volt az orvosi bicska
most pedig ott él szentjeid seregében
s álmomban nagy bajomban élelem jön némán
jelzi hogy megsegít
hogy megsegítetek
Nincs benned részrehajlás
ránk hagyod erre meg arra
hogy győzünk-e ha küzdünk
vagy alulmaradunk
s beolvadunk a hódítók tömkelegébe
De Te Uram akkor is Te vagy
és szent vagy
s legyen meg a Te akaratom most és örökkön örökké
mert a Menny s a Föld a Te dicsőségeddel van tele
Hozsánna: segíts a Magasságból

Emlékmű avatás Deregyőn 1943-ban
Első sorban balról a negyedik Koncsol János lelkipásztor

Hajdú Zoltán Levente

Feltámadott!

Mért kerestelek a halottak között?
Hisz halott testedbe élet költözött!

Halott testembe hozol életet,
bűnöm tebenned megfeszítetted.

Lelked a lelkem megsimogatja:
felragyogott az üdvösség napja.
Amen.

A Kárpát-medence Reformátussága

Átszervezéssel ellensúlyozzák az egyre súlyosbodó lelkészhiányt Erdélyben

Meghosszabbítja a nyugdíjazási korhatárt, és egész sor olyan módosítást vezetett be legutóbbi ülésén a Romániai Református Egyház zsinata, mellyel az egyre súlyosbodó lelkészhiányt próbálja ellensúlyozni. Emellett a lelkészképzést és a teológiát végzők gyakorlati felkészítését is erősítette, így vértelve fel a fiatalokat a rájuk váró sokrétű feladatra. A lelkészhiány valamennyi erdélyi magyar történelmi egyházban gondot okoz, főleg az előregedő, kis falusi gyülekezetek vannak nehéz helyzetben.

Egyre több módosításra, átszervezésre kényszerül a református egyház annak érdekében, hogy orvosolni tudja az elmúlt években jelentkező legnagyobb gondot: a lelkészhiányt. Az Erdélyi, illetve Királyhágómelléki Református Egyházkerület vezetése már tavaly is több alkalommal napirendre tűzte a kérdést, és ez volt a témája a Romániai Református Egyház zsinata idei első, szerdán megtartott ülésének is.

Az Erdélyi Református Egyházkerület honlapján, a Reformatus.ro-n közzétett beszámoló szerint a döntéshozó testület több olyan kérdésről is határozott, amelyek alapján a jövőben át fogják alakítani a lelkészek szolgálatát. Többek között átalakítják a teológiai képzés utolsó évét, szorgalmazzák a városi missziót, illetve 70 éves korra hosszabbítják ki a lelkészek kötelező nyugdíjazását.

Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke arra hívta fel a figyelmet, hogy több mint 50 gyülekezetnek nincs lelképásztora, és ezek több mint fele nem is lenne képes eltartani egy lelkészt, így nagy szükség van az idős papok szolgálatára. A Romániai Református Egyház zsinata elfogadta a javaslatot. Eszerint „az állami törvényeknek megfelelően 65 éves korban lehet kérni a nyugdíjazást, de mivel minden szolgálattevőre szükség van, aki képes a további munkára, 70 éves koráig maradhat a gyülekezetben” – idézte a döntést az egyházkerület sajtóosztálya.

A beszámoló szerint a másik fontos téma a nagyvárosi szórványgyülekezetek kérdése volt, mely két évvel ezelőtt is terítékre került. Most a generális vizitációk tapasztalata alapján olyan rendszert alkottak meg, amely egyszerre figyel oda a több lelképásztort igénylő nagyvárosi gyülekezetekre és a lassan elnéptelenedő falvakra. A jogszabály-változtatás értelmében több kis gyülekezet összefoghat és társegyházként közösen tarthat el egy lelkészt, miközben megtartja önállóságát, a szolgálatok mennyiségét és milyenségét a presbitériumok állapítják meg egyházmegyei felügyelettel, mutatott rá Kató Béla püspök. A másik lehetőség a nagyvárosi gyülekezeteket segíti, melyek kis gyülekezetek társai lehetnek, annak lelkészét foglalkoztathatják. A püspök úgy véli, a nagyvárosi gyülekezetekben duplázni

kellene a szolgálattevőket, de nincs annyi lelkész, hogy minden helyet lefedjenek.

Megerősítik a lelkészképzést

A zsinat a teológiai oktatást érintő módosításokat is hozott, arról határozott, hogy az utolsó év – a magiszteri második év, azaz összesen hatéves képzés – elvégzése után a Protestáns Teológiai Intézet padjaiból kikerülő fiatalok egy évig segédlelkészként szolgálnak. „Elméleti és gyakorlati tudással felvértezett lelképásztorokra van szükségünk, és mindent meg kell tenni, hogy ezt elérhessük” – mondta Kató Béla. Az elfogadott jogszabály-módosítás szerint a mesteri záróvizsgát követően a végzősök számára egy év segédlelkészi szolgálat következik, majd a fiatalok nagypapi vizsgát tesznek és a közgyűlés keretében felszentelik őket. Így tehát a segédlelkészi év után teljes jogú lelképásztorok lesznek.

Miközben a gyülekezetek szintjén lelkészhiány van, a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben az elmúlt években nőtt a lelkészi hivatást választó fiatalok száma. „Ha négy-öt évvel ezelőtti adatokkal vetjük össze, akkor 130–135 körül volt, tavaly és idén pedig 160–170 között van a diáklétszámunk” – nyilatkozta a Krónikának Kállay Dezső rektor. Az évszázados múltú intézetben református, unitárius és evangélikus lelkészeket is képeznek, és felekezetenként változnak az arányok, akárcsak a két református egyházkerület szintjén.

A teológiai oktatás átszervezéséről Kállay Dezső elmondta, az intézet olvasatában ez a lelkészképzés megerősítéséről szól. „Ebben a tanévben indítottunk egy tapasztalati alapú képzési folyamatot. Ez arról szól, hogy főleg a gyakorlati teológiai tárgyakat úgy oktatjuk, hogy a végzős magiszteri második éves hallgatóink a gyülekezetekben konkrétan el kell hogy végezzék azt a feladatot, aminek az intézetben megtörténik az elméleti

megalapozása és a gyakorlati felkészítése. Gondolok itt az ünnepnap, hétköznapi, bűnbánati istentiszteletek megtartására, de a katekézis különböző formáit is helyben begyakorolják. Ez nem egy osztálytermi oktatási forma, nekik ezt egy bizonyos korosztályú csoporttal kell folytatni a gyülekezetben” – részletezte a módosítás lényegét a rektor.

Elmondta, az intézetben erre a képzési formára úgy tekintenek, mint amit az új felsőoktatási törvény is előír. „És amiben lehetőséget is látunk arra, hogy diákjaink megfelelő képessége, hozzáállása, gyakorlata nagyobb legyen, amikor elvégzik majd a teológiai éveket. A mi olvasatunkban ez nem a lelkészhiány pótlása elsősorban, hanem a képzési formán való változtatás a célszerűség érdekében” – hangsúlyozta az illetékes.

A most bevezetett, a teológia elvégzése utáni segédlelkézési

szolgálatról Kállay Dezső kifejtette: az intézet diákjainak arra kell törekedniük, hogy ne csak elméleti tudásuk legyen, hanem a gyakorlatban is próbálják azt ki. A végzést követő év arról szól, hogy a végzős a teológia joghatósága alól átkerül az egyházba. És a zsinat úgy értékeli, szükség van egy esztendőre, amikor a helyi lelkész irányítása, megfelelő eligazítás és szakértelem mellett a végzős a hétköznapi gyakorlatban annyira otthonos legyen, hogy készen álljon az önálló szolgálatra, magyarázta a rektor, aki szerint a lelkései munka olyan sokrétű feladat, hogy erre a két év gyakorlati bevezetőre mindenképp szükség van.

Az összeállítás folytatását a Kórnika online oldalán olvashatják el.

forrás: Krónika, fotó: Kiss Gábor/reformatus.ro

KERESSÜK MEG A BIBLIÁBAN!

1. Igazságot, igazságot kövess, hogy élhess, és örökségül bírhasd azt a földet, amelyet az Úr, a te Istened ad néked.” (5Mózes 16:..)
2. És monda Dávid Gádnak: Nagy az én szorongattatásom! Hadd essem inkább az Úr kezébe (mert igen nagy az ő irgalmassága) és ne essem emberek kezébe! (1Krónikák 21:..)
3. Azért oda gyűljetek hozzánk, hol a trombita szavát hallándjátok, a mi Istenünk hadakozik érettünk!” (Nehémiás 4:..)
4. Az Úrnak áldása, az gazdagít meg, és azzal semmi nem szerez bántást. (Példabeszédek 10:..)
5. Énekeljete az Úrnak, dicsérjete az Urat, mert a szegénynek lelkét megszabadítja a gonoszok kezéből.” (Jeremiás 20:..)
6. És amint akarjátok, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is akképpen cselekedjete azokkal.” (Lukács ev. 6:..)
7. Mert én a törvény által meghaltam a törvénynek, hogy Istennek éljek.” (Galata 2:..)
8. Hogy a kívülvilók iránt tisztességesen viselkedjete, és semmi szükségét ne érezzete. (1Thesszalónika 4:..)
9. Ahol pedig bűnök bocsánata vagyon, ott nincs többé bűnért való áldozat.” (Zsidókhöz 10:..)
10. Annakokáért, atyámfiai, igyekezzete inkább a ti elhivatástokat és kiválasztatásokat erőssé tenni; mert ha ezeket cselekszete, nem ütköztök meg soha.” (2Péter 1:..)

A Károli Gáspár fordítású Szent Biblia alapján összeállította: **Györky Szilvia**, Alsómihályi.

Megfejtéseiket **2018. május 15-ig** lehet beküldeni Szerkesztőségünk címére: postai úton - **Református Újság Szerkesztősége**, Hlavná 216., 076 74 Draňov, vagy e-mail-ben a refujsg.csoma@gmail.com címre.

MEGFEJTŐK: Pozsonyi e.m.: Beke Sarolta, Családi Irén – **Nagymegyér;** özv. Sándor Józsefné – **Réte;** Szloboda Anna – **Réte;** Mackó Zsuzsanna – **Dolná Streda;** Halgas Ildikó – **Kulcsod;** **Komáromi e.m.:** özv. Varga Béláné – **Bátorkeszi;** ifj.Kacz Mária, Baranyai Margit, Kacz Mária – **Marcelháza;** Szabados Hajnalka – **Komárom-Órsújfalu;** Tóth Irma – **Kamocsa;** Farkas Irma, Izsák Gyula – **Negyed;** Ribarics Márta – **Komárom;** **Barsi e.m.:** Demény Lajosné, Szalay Ferencné – **Fél;** Németh Sándorné – **Nyírágó;** Kakas Sándor – **Nagysalló;** Klincsek Ferencné – **Kőhidgyarmat;** Császár Viola – **Töhöl;** Szénészki Sarolta, Tildi Rozália – **Újlót;** özv. Földi Jenőné – **Érsekkéty;** Palásti Aranka – **Léva;** Baka Andrásné – **Farnad;** özv. Bertók Istvánné – **Barsvárad;** **Gömöri e.m.:** Faragó Irén – **Harmac;** Ing. Kolozsi Alic – **Rimaszécs;** Tóth Katalin – **Nagybalog;** Schiller Mária – **Tornalja;** **Abaúj-tornai e.m.:** özv.Patakyl Bertalanné, özv. Gálffy Gusztávné – **Migléc;** özv. Patakyl Zoltánné – **Abaújszina;** özv. Kardos Béláné – **Szádalmás;** özv. Végvári Zoltánné – **Perény;** Juhász András – **Csécs;** Szabó Gyuláné – **Lucska;** ing. DAMKO Valéria, özv. Kövesdi Jánosné – **Reste;** özv. Chován Jánosné, Majláth Istvánné – **Kassa;** Komjátyl Istvánné – **Felsőlánc;** Bartha Irén – **Áj;** özv. Sikúr Béniné – **Kőrös;** Szanko Mónika – **Berzété;** Ucekaj Vivien, Ucekaj Márk – **Buzita;** Csájl István – **Nagyida;** **Zempléni e.m.:** Kasko János – **Újhely;** Csernyánszky Erzsébet – **Imreg;** Szemán Józsefné – **Nagykövesd;** Kendi Zsuzsanna – **Zétény;** Pribék Klára, Rácz Júlia – **Kisgérés;** Mladanec Irén, Rácz Erzsébet, özv. Lázár Mihályné, Kiss Magdaléna – **Bodrogszerdahely;** Egri Klára, Gerényi Lászlóné, Rigó Katalin – **Örös;** özv. Oláh Istvánné – **Hardicsa;** Kulcsár Eleonóra – **Királyhelmece;** Máté Ágnes, Máté Etela – **Kiskövesd;** Árvay János – **Zemplén;** Galambos Katalin, Tamási Veronika – **Tiszacsernyó;** **Ungi e.m.:** özv. Molnár Sándorné, özv. Csicséri Józsefné – **Kisráska;** Kovács Benjáminné – **Kaposkelecseny;** özv. Ladányi Lászlóné – **Deregnjó;** Dupály Csilla – **Abara;** Géczy Csabáné, özv. Veres Józsefné – **Nagykapos;** Kondor Lászlóné – **Vajkóc;**

JUTALMAZOTTAK:

Szloboda Anna – Réte; özv. **Varga Béláné** – Bátorkeszi; **Szalay Ferencné** – Fél; **Ing. Kolozsi Alic** – Rimaszécs; **Majláth Istvánné** – Kassa; **Tamási Veronika** – Tiszacsernyó; **Géczy Csabáné** - Nagykapos
GRATULÁLUNK!

Isten csodáinak meglátása

Kedves Olvasóink! Húsvét van, bár lehet, hogy amikor a kezetekbe kerül az újság, már utánunk is lesz. De azért mégis csak a húsvétal fogunk egy kicsit foglalkozni. Biztos vagyok benne, hogy mindnyájan nagyon jól ismeritek a húsvéti történetet. Olvastátok, vagy hallottátok az utolsó vacsora történetét, Júdás árulását, Péter tagadását, Jézus szenvedésének és halálának részleteit. Nem is ezekkel fogunk most foglalkozni, hanem olyan részletekkel, melyeket sok esetben elfelejtünk, vagy nem tartunk fontosnak.

Ilyen például a római százados, aki ott volt Jézus kereszthalálánál. Valószínűleg ő vezette azt a római katona csapatot, akik elvégezték Jézus keresztre feszítését. Amikor Jézus meghalt, csodálatos dolgok történtek. Földrengés támadt, sötétség borította be a földet, a templom kárpitja ketté hasadt. Amikor a százados látta ezeket, csak annyit mondott, hogy bizony Isten Fia volt. Ő erre rájött, hiszen látta a jeleket. Ami ennél érdekesebb, hogy a főpapok, a farizeusok, akik szintén ott voltak, nem jutottak el idáig. Ők továbbra is ellenségnek tekintették Jézust, és elhatározták, hogy üldözni fogják még a követőit is. Isten

ma is megmutatja nekünk csodáit, jeleit. Azt, hogy meglátjuk-e ezeket, csak rajtunk múlik! Kinyitjuk-e a szívünket Isten csodáinak, jeleinek meglátására.

Miután Jézus meghalt, és levették a keresztről, egy Arimátiai József nevű ember elkészített sírjába temették el. Hatalmas követ hengerítettek a sír szájára. A főpapok azonban semmit sem bíztak a véletlenre, és katonákkal őriztették a sírt. Emlékeztek arra, hogy Jézus azt mondta, hogy fel fog támadni, és úgy gondolták, hogy majd a tanítványai ellopják a testét, hogy azt mondhassák, feltámadt, és az örök látták az angyalt, szinte holtá váltak a félelemtől. Amikor jelentették, hogy üres a sír, a főpapok lefizették az öröket, nehogy elmondják bárki-nek, mi is történt valójában a sírnál. Milyen megdöbbenő ez is. Egyrészt az, hogy az öröket le lehetett fizetni. Látták az Isten angyalát. Láthatták a feltámadott Jézust. Láthatták Isten legnagyobb csodáját, és ahelyett, hogy az Isten nagy dolgairól beszéltek volna, hogy mindenkinek elmondták volna az igazságot, pénzért csendben maradtak. Másrészt az, hogy a főpapok, akik az Isten szolgálójának mondták magukat, még az után sem

gondolták át a hitüket, hogy saját embereik, hűséges katonáik vallottak arról, hogy maga az Isten támasztotta fel Jézust a halottak közül.

Mindez arra mutat rá, hogy az Isten megmutatja csodáit, szeretetét, kegyelmét minden embernek. Csak az a baj, hogy csak kevesen látják meg! Egyedül azok képesek Isten csodáit meglátni, akik meg akarják látni, akik szívükbe akarják fogadni. Aki nem akarja észre venni az Istent, annak a szemei előtt a világ legnagyobb csodái is megtörténhetnek, akkor sem fog hinni! Remélem, és hiszem, hogy ti azok közé tartoztok, akik keresitek és látjátok Isten csodáit!

Imádság: Mindenható Isten! Köszönjük a mindennapok csodáit. Köszönjük, hogy láthatjuk gondoskodó szeretetedet, és azok közé tartozhatunk, akik hittel figyelnek Rád. Kérünk add, hogy egyre több ember nyissa meg előtted a szívét. Ámen.

Aranymondás: „Vegyétek fel mindezekhez a hit pajzsát, amellyel kiolthatjátok a gonosznak minden tüzes nyilát.” Efézus 6:16

Kraus Viktor

Református Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás

Cím: Deregnő 216, 076 74 Deregnő

IČO/reg.szám: 31256732

Nyilvántartási szám: EV 5612/18

ISSN: 2585-8491

Megjelenik havonta.

Kereskedelmi forgalomba nem hozható.

Terjeszti a Deregnő-i Református

Keresztyén Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő: Csoma László,

szerkesztők: Csoma Annamária, Györky Szilvia,

Kraus Viktor, kárpát-medencei tudósítók:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Szerkesztőség címe:

076 74 Drahňov-Deregnő 216,

Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,

E-mail: ladislavcsoma@gmail.com

vagy csomalaszlo@centrum.sk

Nyomja: Marián Györky - MS PRINT

